№ 7 იანვარი 11, ხუთშაბათი 1890 იანვარი 11, ხუთშაბათი № 7

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ ᲦᲘᲠᲡ

თვეში	მან.	კ.	თვეში	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ

გაზეთის დასაკვეთად და კერძო განცხადებათა დასაბეჭდად უნდა მიმართონ: თბილისის რედაქციას ყუკიაში, აუფლის ბაღში, თ. ვარანცოვის ბეგლის პირდაპირ, თავ. გრუზინსკის სახლეში, წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების განყოფილებას სათავად-აზნაურთა ბანკის სახლეში სასახლის ქუჩაზედ.

ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი რვა კაპეიკი.

1877—1890 საპოლიტიკო და საალიტერატურო გაზეთი 1877—1890

ქართულ დრამატიულ საზოგადოების მმართველობამ 24 დეკემბერს 1889 წლ. გადასწყვიტა დანიშნოს ასად პიესების დასაჯილდოებად ორი პრემია: 1) ო�e და 2) თორმეტი თუმ. შემდეგის პირობებით.

1) პიესა უნდა იყოს ახალი, ე. ი. ისეთი, რომელიც არა ყოფილა წინად წარმოდგენილი, დაბეჭდილი და ან გასინჯული დრამატიულ საზოგადოებისაგან.

2) დასაჯილდოებლად წარმოდგენილი პიესა ორიგინალური უნდა იყოს. პირველი ჯილდო მიეცემა ყოველად ორიგინალურ პიესისათვის, მხოლოდ მეორე ჯილდო შეძლებას დანიშნოს იმ პიესისათვისაც, რომლის სიუჟეტი აღებულია უცხო ქეყნის პიესიდამ, ან მოთხრობიდამ. ამ უკანასკნელს შემთხვევაში საჭიროა, რომ ეს სიუჟეტი შეფერებოდეს ჩვენს ცხოვრებას და მწერალმა დასასახელოს ის თხზულება, საიდამაც აიღო სიუჟეტი.

3) პიესის სიუჟეტი შეიძლება ნამდვილ ცხოვრებიდამაც იყოს აღებული, მხოლოდ ისეკი, რომ კერძოდ არავინ იქმნას შეურაცხყოფილი და საზოგადოებამ არ იცნოს სცენაზე გამოსული მოძმენი პირი.

4) პიესაში ქართული ცხოვრება უნდა იყოს დახატული და უმთავრესნი მოძმენი პირნი ქართველნი უნდა იყვნენ და არა ს

ბისა, სემინარიებში რაება ‘ნელ-საურელია, რაება საჭიროა. სემინარიამ უნდა გვიმზადოს მდედლები, მუშურთველები და დამრიგებელი მამანი ჩვენის სოფელ-ლის ერისა. და განა მთელ მის ხანგრძელ ცხოვრებაში მიეცემა შემთხვევა ან ერთი სიტყვა ლათინურისა და ბერძნულისა გამოიყენოს და ახსენოსო. იმის მაგიერ, რომ ჩვენებურს სამდვდელო ყმაწვილებს ასწავლონ სოფლის მეურნეობა, ცოტა-ოდენი მკურნალობა და სხვა იმისთანა რამ, რაც პირდაპირ გამოსაყენებელია ცხოვრების საჭიროებისათვის, აუღიათ და აზეპირებენ ბერძნულსა და ლათინურს გრამატიკასთა. უფრო სასარგებლო საგანის სწავლება გამოდევნილია სემინარიიდამ და ეს ყოველად გამოუსადეგი მდვდელისათვის ძველი ენები-კი ტყუილ-უბრალოდ ბარგად ვმვი აკიდებული სემინარიელების ‘ბუასა და გონებასა. რასა ჰკვავს ესა? მართალა და რასა ჰკვავს ესა, ვიკითხავთ ჩვენც და ვდუმდებით.

ახალი ამბავი

*** [illegible] ოფიციალურ ნაწილში მოთავსებულ განკოფილებაში ტფილისის დამოწყნარ გამოჰგზავნა ექვს ფუთამდე ბაჟ-გადაუხდელი ჩაი, რომელიც პოლიციის მოხელეთ იპოვეს ებრაელ იაკობიძის სადგომში. ანალიზის შემდეგ აღმოჩნდა, რომ პოლიციის მიერ ნაპოვნი ჩაი ყოფილა სხვა-და-სხვა გამხმარი ბალახეულობა განჯის გუბერნიისა. მოტანილის ბალახებს ებრაელი იაკობიძე თურმე ჩაის მაგიერ [illegible] ბებში არეული ყოფილა ბევრი სხვა-და-სხვა მაენე ბალახი, რისთვისაც [illegible] ბევრი ... ებრაელ-სა-ურელია, რაება საჭიროა. სემინარიამ უნდა გვიმზადოს მდვდელები, მუშურთველები და დამრიგებელი მამანი ჩვენის სოფელ-ლის ერისა. და განა მთელ მის ხანგრძელ-ცხოვრებაში მიეცემა შემთხვევა ან ერთი სიტყვა ლათინურისა და ბერძნულისა გამოიყენოს და ახსენოსო. იმის მაგიერ, რომ ჩვენებურს სამდვდელო ყმაწვილებს ასწავლონ სოფლის მეურნეობა, ცოტა-ოდენი მკურნალობა და სხვა იმისთანა რამ, რაც პირდაპირ გამოსაყენებელია ცხოვრების საჭიროებისათვის, აუღიათ და აზეპირებენ ბერძნულსა და ლათინურს გრამატიკასთა. უფრო სასარგებლო საგანის სწავლება გამოდევნილია სემინარიიდამ და ეს ყოველად გამოუსადეგი მდვდელისათვის ძველი ენები-კი ტყუილ-უბრალოდ ბარგად ვმვი აკიდებული სემინარიელების ‘ბუასა და გონებასა. რასა ჰკვავს ესა? მართალა და რასა ჰკვავს ესა, ვიკითხავთ ჩვენც და ვდუმდებით.

*** ეს არის ესლა დაიბეჭდა მე-50 № სამკურნალო კრებულისა, რომელსაც ჰბეჭდავს კავკასის სამკურნალო საზოგადოება დაახლოებით წელიწადში ორ-ორ ნომერს. ამ კრებულშია მოთავსებული წერილი ურაზოვისა, იუკკევიჩისა, გავრონსკისა, ზემმელისა, სირსკისა, პანტიუხოვისა და სახაროვისა. ყველა წერილში უფრო საყურადღებოა წერილი პანტიუხოვისა: О ростѣ нѣкоторыхъ племенъ Закавказскаго края და სახაროვისა: Малярія на Закавказской желѣзной дорогѣ въ 1889 году. Микроскопическія наблюденія.

*** ჩვენ შეეიტყეთ, რომ ნუბის მღვდელი დმ. ჯანაშვილი მისის

ეროვნული ბიბლიოთეკა

«დონ-ჟუანი», როდის რიგისნად გაუზეპირებლობის გამო, ზოგიერთგან, სადაც მოდიერისებურად ჩეხსა და სწრთოს დაპარაკს ვერ ასერხებდა, პირველსა და მეორე მოქმედებაში, მაგალითებრ, ხელებს იშველებდა სალაპარაკოს გამოსახატავად და ეს ხელების ქნევა-კი ისე გოგმეკურად გამოსადიოდა, რომ საზოგადოებას სიცილს მორთავდა ხოლმე იქიკი, სადაც სასაცილო არა იყო-რა. თუმცა ამასთან ისიც უნდა ითქვას, რომ მაყურებელთა მიერ უადგილო სიცილის ბრალი სრულიად არტისტს ვერ დადებს. ქართველის თეატრის მაყურებელნი ცხარებული სალხა, საკმარისია სულ უბრალო მარილიანი სიტყვა გაიგონოს, რომ დაუსრულებელი ხარხარი და სიცილი ასტეხოს, მით უმეტეს, თუ ამ მარილიანის სიტყვის მთქმელი ის სალხის საყვარელი არტისტია, რომელიც ასზოგადად კომეკურს როლებს თამაშობს. საკვირველ რომ ესთქვათ, დიდი შრომა დასჭირდება ბ-ნს ალაშიძეს, რომ საკუთარ შესასრულოს დონ-ჟუანის როლი.

საკარგალის როლს ასრულებდა თვით მოხენეფისაც ბ-ნი ბუდეკანოვი. ამ არტისტს არა უშრომია, ეტყობოდა, რომ როლის შეგებასა და შეთვისებას სგდიდეო, თუმცა-კი როლის კარგად დაუსწავლებლობა ამასაც უშლიდა ხელს. მაგალითებრ, ამ არტისტმა სულ ბოლოს მშვენიერი სიტყვა გამოსტოკა და „ვაი, ჩემო ბამბაროსო“ მეტი არა უთქამს-რა.

ასზოგადოების ყურადღებას იქკეკდა აგრეთვე ბ-ნი გუნია, რომელიც დონ-ჟუანის მამის, დონ-ლუის როლსა თამაშობდა. შეიღის არ-მოსაწონის სიტყვიდით გულ-აშფოთებულ მშობლის მცირე როლი ძალიან მოუხდა ამ არტისტის მეტად წარმოსადეგს შესახედაობასა და ასაამოანო ხმას და დიდი გავლენაც იქონია მაყურებლებზე მოთამაშეს, თუმცა აჭვ ასაბუდეს როლის უტოდანარობამ შეუშალა ხელი.

კარგი იყო ბლესის გოგო შარლოტ და არც დონ-კარლოსისა და მატიურანს უშრომთ რამე, მაგრამ დონ-ადონზოს შესახებ-კი ამას ვერ ვიტყვით. ახირებული ერთ-ფეროს სჯარს ბ-ნს შათარიშეიდს, რა როდის უნდა ჭქონდეს, ბლესისა იქნება ეს როდი, კაზრისა, თაკვდასა, მეფისა, მოსუტისა, თუ ახალგაზდისა, ყველგან ერთ გკარად ეშტეკენ ვიდოს, ერთ გკარად ეჭნეს ხელს და ერთ გკარად იდერეს კისერს. ერთის სიტყვით, ერთი-და-ერთი მაჩვენებელ მარრობასსა და ბიდოს თითქმის იოტის ოდენაც არ ეკადესდება ხოლმე. პირველ ნიღაბი რომ ქნონდეს ბეგრეული, მაინც იტნობს საზოგადოება ერთის ხელის გაჩქეკეზედ.

დასარჩენ ამსრულებლებზე ამ ხელად ალარას ვიტყვით, რადგან თავდ საჩინო როლი სხვას ალარავის ჭქონია. ეუდებით უფრო ვრცლად მოვიდაპარაკოთ მაშინ, როდესაც ქართველი არტისტები „დონ-ჟუანს“ მეორედ, ან მესამედ ეკრმოადგენენ და უფრო უკეთ იქნებიან მომზადებულნი, უფრო კარგად ექმნებიან როლები დასაკვალეული. შეენიშნავთ მხოლოდ, რომ ჩვენს არტისტებს ძალ-ღონე შესწევთ და შეიძლებენ, თუ ეტყვანან, სალეკოსად ეარმოადგენონ ეს პიესა. თეატრში საზოგადოება ჩვენულებრივად ოდენ დაესწრო. მოიკეთეფისეს რამდენიმე საჩქარი მაართველ.

მ—ძე

დაბა ბ სოფელი

(მოწერილი ამბავ)

სოფ. მეჯარისხეში. საქონლის ბერი აქ საშინლად მძვინვარებდა. მეფერი გაველო გალმა-გამოლმა მეჯერისხეეის საქონელს და საგრძნობელი ზარალი მოიტანა. ეგონათ, ან ღღეს, ან ბვალ დასცხრებაო სენი, მაგრამ ზამთარშიაც შეჰყეა და ბეერი დასვა ცალეკ-ზედ. იყო აქ მთავრობისაგან დანიშეული პირუტყეთა ბერის ექიმი, იყო, თავალი გადააველო მეჯერისხეეს, ორის კომლის ბლეხის მდგომარეობა და ავადყოფი საკონელი ნახა და ნახეარ საათს შემდეგ გაუდგა გზას! ბეერს ფილს მცხოერებლებისას არაკი გაუგია იმისი მოსალა და ეინც გაიგო, ასე ამბობდა: „უნდა რამდენიმე ღღე დარჩენილიყო, ის დალოცელი, ეჩეენებინა, როგორ უნდა მოგელა, ან წამლის ხმარება და რაკი დაეინახავედით იმისაგან მორჩენილ საქონელს, ჩვენც მიებაძავედითო“, და სხ.

ერთი უმთავრესი სახსარი ცხოერებისა და საყვარელი ხელობა აქაურ მკეიდრთა, ხენა-თესვის შემდეგ არის მეენახობა. თავიისის მაღალის ღირსებითა და მოსაელის სიუხვით აქაური ღეინო განთქმულია ქართლში და ამის გამო მრავალი ეკეარი ეტანება ამ მაარეს და ღეინის ალებ-მიეკემობით სოფელსაც ხეირს აძლეეს და თავისს ჯიბესაც ბარაქას. ხენა-თესვის გარდა ეენახს გამოჰყავს აქაური ხალხი ამ ქეყანად და იმის „იმედით ცოცხალ არს“. ეენახს, როგორც ეიცით, დიდი ფერაობა და უზომო შრომა-ამაგი ეკირება და ამიტომ ბეერი მარტო იმის მოვლაზედ არის გადაგებული. ამისათვის ადეილი წარმოსადგენია ზარალი და გაკირებული მდგომარეობა აქაურებისა, როდესაც ღეინის მოსაელი ეკლები, ხელს არ მისცემს, და თუ ამასაც ზედ დაერთო ნახნაგ-ნათესის უეარგისობა, ან ნაკლებობა, მაშინ ხომ უარესი ღღე ადგებათ. ამ მარიათაც წარსულმა წელმა დიდი სიძეენწე და შეუბრალებლობა გამოიჩინა. ჭირნახული ჯერ სულ არ მოეიდა და, რაც მოეიდა, ისიც ცარიელის ბალახის თესლი, „ხოტბო“ და და ნაგავი იყო და ამისთვის ფასიც დიდი დაეღო: 4—5 მანეთი კოდი.

ღეინის მოსაელზედ ხომ სულ ხელ-ალებულები დარჩნენ. ეისაც ორმოცის კოკის იმედი ჭქონდა, ხუთი კოკა არ მოსელია, ეისაც ათის კოკისა — ორი - სამი თუნგი. ღეინოების ფასმაც ეს ორი წელიწადია ძალიან აიწია. რომელიც წინად 8—9 მანეთად იყიდებოდა, წელს 12—15 მანეთად იყიდება, მაგრამ იმის შოენაც არ არის. ამის გამო ეაჭარი ხალხი, სირაჯები, ძალიან ცოტა მოდის და მკეიდ-თ ამ მხრიეაც დიდი დანაკლისი მიეკათ.

ყველა ამას გაუძლებდა ხალხი, მოითმენდა და დასთმობდა ერთ-ორს წელიწადს, თუ რომ სხეაფრივ მშეიდობიანობა ყოფილიყო. მაგრამ ქრისტეშობისთვეს მოჰყეა ხალხის ავადმყოფობა და ოჯახი არ გადარჩა, რომ ავადყოფი არა ყოფილიყო.

ეუბო სენმა, ინფლუენციამ, აქაც მოსდო თავისი ბახი კლანეები და „ძრის დაეშეა ხალხი“. ზოგი ადეილად ხეილობს, მაგრამ მომტეტებულს ნაწილს ძალიან გაუძნელდა და თითო თთეეობით წეანან. ღღესაც მძვინვარებს ავადმყოფობა, რომელიც, არ ეიცით, ინფლუენციაა, თუ ხხვა „ენციაა“, ან „მოარული“. ზოგს ფილტვის ანთება და ქეალი დაჰყეა. ზარალი იმდენად საგრძნობელი არა ყოფილა ამ ავადყოფობისაგან, თუმცა რამდენმე სული-კი გამოასალმა ამ სოფელს!..

ყველა ეს შეგემატა ძველმა წელმა და ენახოთ ახალი წელიწადი რა იმედსა და სიკეთეს მოგვეტანს!

ალ-კან

სოფ. საბარეჯო. საახალწლოდ ჩვენში ისეთი სიმხიარულე და მილოცა-მოლოცვა ალარ იყო წელს, როგორც წინად ყოფილა. ან ეიღას აგონდებოდა ახალი წელი! წელს გარეჯელები ასე ულოცავდნენ ერთმანეთს ახალს წელს: „ღმერთმა დაგასწროს მრავალს ამ ღროს, მაგრამ წარსულისთანა წელიწადი, შენ-კი არა, მტერსაც აშორასო!“ მართლაც-და ცუდი წელიწადი იყო გარეჯელებისთვის შარშანდელი წელიწადი. დადგა თუ არა გაზაფხული, მოეარდა დიდი ნიალეარი, ადიდა ხეეი და თითქმის მთელი სოფელი წაიღო. მაგრამ ეს არაფერი. მოსავალი წინ ედოთ გარეჯელებს და ამბობდნენ: „რაც წყალმა წაიღო, თუ ღმერთს უნდა, მოსავალი ისეე მოგეტანესო“. ხაუბედურად ამ ნუგეშმაც ამაოდ ჩაიარა. ყანა მაღალი და მშეენიერი შესახედავად ხშირის წვიმებისაგან და მერე ქარებისაგან აიშრიტა. გლეხმა დაინახა, რომ ყანა მომკალ არა ღირსო, და თავი დაანება, თუ ბზე არ იყო იმისთვის საკირო. როცა კარგი მოსავალი მოსდის ხოლმე გლეხს, ჯერ მაშინაც ძეირად უჯდება პური. მინდორი გარეჯელებს 15—30 ეერსის მანძილზე აქვთ. აქედგან ერთ ურმის ამოტანას უნდებიან ერთ ღღე და ღამეს და ხანდახან ორ ღღე და ღამესაც. საქონელი ამ ხანგრძლე

გაუოცდეს. მაინც კი სამსჯელო წოდებისთა ყველას ერთ კერპი სალამი იცვან, სულ ერთია, უბრალო ჯარის-კაცი იქნება, თუ მთავარ-მართველი. ამიტომ თამამად შეგვიძლიან შტალდერის ნათქვამი შევაკვლოთ და ვეურნოთ ყველა ნაცნობს, რომ სამსჯელო წესით მასცენ ერთმანეთს სალამი“. მეორე შენიშვნაში ნათქვამია: „მეც ბროფესორის შტალდერის აზრისა ვარ, რომ მეტად ცუდი ჩვეულებაა სიტიკეტსა და ეინეის დროს ქუჩაში ქუდის მოშველება. ქუდის მოხდა მეკლად შემოიღეს ფრანკებმა. ფრანკთა შორის წარმინეულნი გრძელს თმებს ატარებდნენ, ყელზე-კაცნი და მოსამსახურენი-ეი შეკრეულნი ენდა ეოფიდიყენენ. ყელზ-კაცი ეკლდებული იყო, როცა პატრიცის შუხვებოდ, ქუდი მოესხა, რათა პატრიცი დარწმუნებულიყო, რომ თმა მართლა გაკრეულია აქვსო. ამერაკაში სულ არ უნდათ შენგრძის დროს ერთმანეთს ქუდს. იქ ზამთარ-ზაფხულ ერთმანეთს ხელის ნიშანთან აძლევენ სალამს. სრულად გაუგებარია, ეს ჯანის სიმრთელის მავნებელი ჩვეულება ჩვენს დროს როგორა სძღებს და ასე მაგრად როგორა აქვს ფესვი გადგმული“.

—ევროს აკადემიურს ეურნალში, რომელიც ბერლინში ბეჭდავს, დაბეჭდილია ზოგიერთი ამბავი თ. ბისმარკის ცხოვრებიდან და სხვათა შორის შემდეგი ამბავია აწერილი: თ. ბისმარკს, როცა სტუდენტად ყოფილა, სწორედ სამოცჯერ უბრძოლია დუელში და ერთხელ დაუჭრიათ. ამ ჭრილობის ნიშანი ესლაც ატეია თეძოს რეანის კანტელერს. ბისმარკის დაბეჭდილი სტუდენტი ბრძოლი ყოფილა, კვარად ბუდენენეი. ეს კაცი ამ რამდენისამე წლის წინად გარდაცვლილა და შტალეში უმთავრესის ბრალმდებელის ადგილი სჭერია.

— ნიუ-იორკში გერმანელთა კოლონიას განუზრახავს მეკლი ეუეოს ამ ქალაქში გოოტეს. ამ მეკლის ასაკუნ ხარჯად 70,000 მან. აქვთ თურმე გადადებული. მეკლს ბრინჯაოსს კაკეოუებენ და ზედ გამოკეთილი იქნება თვიი განთქმული ბოეტი გერმანელთა და ოთხი იმის ნაწარმოებთა უშესანიშნავეი ამბავი. ეს მეკლი სამასი, ან ოთხის საკენის სიგრძე უნდა იყოს.

— მადრიდიდან სწერენ „Francfurter Zeitung“-ს, რომ ნათესავთა ნება დართეთ ესენარტა ამოსწრეს ესლასხა გარდაცვალებულს მომეერალს ჭაიაარს და უნდა მენეიერულად შეიასწავლონ ეს საკვირველი ნაწილი ადამიანსა. ეს ეანერატო ადამიანის ჩვეულებრივს ეანერატზედ უფრო მოზრდილია თურმე. ეანერატო ასანტომიო მუზეაში უნდა შეინახონ.

დეპეშა

10 იანვარი

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘ. გუშინ საღამოს იყო საიუბილეო კრება საარხეოლოგიო საზოგადოებისა. კრებას დაესწრნენ: დიდი მთავარი სერგეი ალექსანდრეს ძე მეუღლითურთ, გენერალ - გუბერნატორი, უმაღლესი სამღვდელოება, უნივერსიტეტის წარმომადგენელნი და დეპუტატები. დიდმა მთავარმა ხელმწიფე იმპერატორის სახელით სალამი მიართვა საზოგადოების თავ-მჯდომარეს, გრაფინია უგროვისას და მისი-სავე სახელით ისურვა კრებისათვის წარმატება. ამ სიტყვაზე გაისმა ძახილი „ურასი“. როცა თავ-მჯდომარემ წაიკითხა საისტორიო წერილი, დაიწყეს კითხვა ადრესებისა. ამ კითხვამ ორს საათს გასტანა. კრება გათავდა 11 საათზედ საერო საგალობელის თქმითა.

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘ. ღღეს, ნაშუადღეღეს 2 საათზე საისტორიო მუზეუმში დაიწყო მუშაობა დიდის მთავრის სერგეი ალექსანდრეს ძის თანამდებობენთი მერეე საარხეოლოგიო კრებამ. პირველ კრებას დაესწრნენ: დიდი მთავრინა ელისაბედ თეოდორეს ასული, დეპუტატები უნივერსიტეტებისა და სამეცნიერო საზოგადოებათაგან, წარმომადგენელნი საფრანგეთისა, გერმანიისა და ავსტრიის საარხეოლოგიო საზოგადოებისანი, სულ შეკრბა 370 ეეერი. კრების დაწყობამდე, მისმა უმაღლესობამ ისურვა წარმატება არხეოლოგიისა რუსეთში. შემდეგ მილოცვის სიტყვები წარმოსთქვეს ოცხო ქეეყნების საზოგადოებათა წარმომადგენელებმა. ხვალ თავდება კრებანი სექციებისა.

ᲡᲐᲛᲐᲠᲧᲐᲜᲓᲘ. აქაურს გაზეთს „Окраина“-ში სწერენ ჩარჯუოდან, რომ ტაშკენტის ეილი რკინის გზისა, საბოლოოდ გადაწყვეტილია გაკეთდესო. გზა ჯერ წაეა ხოჯენტისკენ, მერე გაუხვევს ტაშკენტისკენ. კეთების გამგეობა სამარყანდში იქნება. კეთება მაისში დაიწყება. გზის მკეთებელია ვენ. ანენკოეი.

ᲞᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘᲡ ᲑᲘᲠᲟᲐ, 9 ᲘᲐᲜᲕᲐᲠᲘ.

	ᲛᲐᲜᲓᲐᲚᲘ ᲒᲐᲜᲗᲘᲡ	ᲛᲝᲗᲮᲝᲕᲜᲘᲡ ᲤᲐᲡᲘ	ᲛᲐᲦᲐᲚᲘ ᲤᲐᲡᲘ
	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.
ხუთ-მანეთიანი ოქრო	— „		„ 7 30
ტამოჟნის ბუმაგები	— „		„ 145½
მანეთიანი ვერცხლის ფული	— „	— „	1 10
5% პირველის შინაგანის სესხის მომგები ბილეთი	— „	— „	243
—მეორისა	— „	— „	228½
—მესამისა	— „	— „	219½
ტრანზოთის ფეიერალნი ტფილისის ბანკისა	— „	— „	— „
ქუთაისის ბანკისა	— „	— „	— „
ტფილისის სიარიერო ნდობის საზოგადოებისა	— „	— „	— „

ᲕᲘᲜᲘᲗᲚᲘᲡ ᲪᲔᲪᲮᲚᲘᲡ ᲨᲔᲛᲝᲜᲘᲡᲐᲒᲐᲜ

ბათუმიდამ ბაღის: ხუთშაბათობით ნაშუადღეკის 4 საათზედ მოკლე გზით და ნოეორასისკენ და კერჩეში შეეეღის.

შაბათობით სადამოს 8 საათზე შორის გზით (ეეკლა ნაუთ-სადგურებში შეეღეის).

კეერაობით სადამოთა, საზღვარ-ბერეთ, სტამბოლამდე მიდის.

ბათუმში მოდის ოდესიდამ: სამშაბათობით შუა-ღამისს შორის გზით.

პარასკეეობით დიდით ოდესიდამ მოკლეს გზით (კერჩსა და ნოეორასიასენ შესეღით).

შაბათობით დიდით სტამბოლიდამ.

ფოთიდამ ბათუმში მოდის: სამშაბათობით—ამის შემდეგ, როცა სოხუმიდამ მოდის ეკეი შორის გზით. სუთშაბათობით—დიდის 9 საათზე და მასწრაბის მოკლეს გზით მოსაარეულ კეკესიასა და ყირიმის ეკეს.

შაბათობით დიდის 9 საათზე და მასწრაბის შორის გზით მოსაარეულ კეკესია-ყირიმის და რუმელიან-სნატოლიასკენ ეკმესეს ეკეს.

ბათუმიდამ ფოთს მიდის პარასკეეობითა და კეერაობით. რაკი გემი მოკეა ფოთიდამ, ბათუმის საკენტო ბაღასწეკეტს ხოლმე, როდის ეკეს ეკეს.

ამას გარდა ეოკეკლ-კეერა ფოთში მოდიან ოდესიდა და ყირიმ-კეკესიასა საკთ-სადგურიდან გადაწეკეტილ ეკდაზე ეკმესი.

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐᲜᲘ

„სიბრძნის ეოდეკ“

ფრიად კარგი და გამოსეკენეკული წიგნია იმათთვის, ვინც ეახსეკულებული და დაკეკდებულია ინანიმიოთ და თავ-ეშეეულის ცხოვრებით.

ᲗᲘᲗᲮ. Д—ᲠᲘᲡ ᲚᲝᲠᲜᲘᲜᲒᲘᲡᲐ.

რუსულად კამოცემული Д—რ Г—დის მიერ.

ფასი ერთი მანათი.

ამ სასარგებლო წიგნში ბევრი საშეკალია დასახეკეკული ზამოხეკნეკულ მანკის შედეგის ასაცილებლად და დასნეკეკულნის ეკანისა და ლინის დინების დასაეენებლად.

წიგნი ხეკა-დარიული მოსკოვის საცენზურო კომიტეტის მიერ.

საწყობი იმყოფება ოტტო ასპერ.

ᲒᲠᲘᲜᲐᲚ ᲓᲔᲙᲐᲜᲔᲑᲘ—Otto Asperger Leipzig (საქსონია). უფრო-ქვეყნელი წიგნის გაეზავნის ფასს არ იღებენ. (52—41)

„ᲬᲔᲠᲐ-ᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡᲐ“ ᲬᲘᲒᲜᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲜᲐᲨᲘ

მიიღო გასასყიდად ახალი წიგნები:

	მან.	კაპ.
საყმაწვილო ამბები თ. ასათიანისა, ფასი . .	„	10
სახალხო კალენდარი 1890 წ., ეკატერინე გუნიას შედგენილი და გამოცემული	„	10
საერთო კედლის კალენდარი 1890 წ., ეკ. ხელაძის გამოცემა . . .	„	25

ᲬᲘᲒᲜᲘ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲜᲐᲨᲘ ᲒᲐᲛᲝᲡᲐᲧᲘᲚᲘ

წიგნთ-საწყობში

(Дворцовая ул., Караванъ Сарай Земельн. Банка, № 102).

ისყიდება ყოველ გვარი წიგნები, რაც ღღეკის დაბეჭდილა ქართულენაზე და გასასყიდად კიდეე მოიპოვება, და გარდა ამისა ახლად შეძენილი წიგნები:

	მან.	კაპ
გლახის ნაამბობი, ილ. ჭავჭავაძისა	„	25
მეფე ლირი, თარგ. ილ. ჭავჭავაძისა და ი. მაჩაბლისა ინგლის.	„	60
თბილელნანი ნ. ზ. ანტონოვისა:	1	„
ისტორია საქართველოსი, დ ბაქრაძისა	1	„
მოკლე დარიგება ხესაღებ. ბის გამრავლებაზე სურათებით, „მეფენენ გამოცემა“	„	20
ქართული თეატრი, ვ. გუნიაი	„	40
ბედი უბედურთა, მოთხრობა ნ. ლომაურისა. . .	„	15
პატარა ოთხმა, წიგნი II, ილ. მირიანა შეილისა, იმავე საზოგადოების გამოცემა	„	10
ეკა-ფშაველა, მოთხრობანი, „წერა-კითხვის საზოგადოების“ გამოცემა . .	„	30
სამართლის წიგნი ვახტანგ რჯულ-მდებელისა (რუსულს ენაზე)	3	50
Я. Гогебашвили. Руководство для учителей и учительницъ грузинскихъ начальныхъ школъ къ преподаванію по книгѣ того же автора „Русское Слово“. .	„	50

ᲡᲐᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲝ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ

ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ

1890 წ. 1-ს იანვრიდამ გამოვა ეოველ-ღღე გარდა იმ ღღეებისა, რომელნიც ზედ მოსდევენ კვირა-უქმეებს.

12 თთვეთ. . .	10 მ.—კ.	6 თვეთ. . .	6 მ.—კ
11 „ . . .	9 „ 50„	5 „ . . .	5 „ 25„
10 „ . . .	8 „ 75„	4 „ . . .	4 „ 70„
9 „ . . .	8 „ —„	3 „ . . .	3 „ 50„
8 „ . . .	7 „ 25„	2 „ . . .	2 „ 50„
7 „ . . .	6 „ 50„	1 „ . . .	1 „ 75„

საზღვარ-გარეთ დაბარებული ეღირება 17 მან. მთელის წლითა. სოფლის მასწავლებელთ „ІВЕРІА“ მთელის წლით დაეთმობოთ 8 მან. ტფილისს გარეშე მცხოვრებთ უნდა დაბარონ გაზეთი შემდეგის ადრესით:

Тифлисъ, Въ редакцію газеты „ИВЕРІЯ“.

თუ ტფილისში დაკეკეთილი გაზეთი ტფილისის გარეშე ადრესზედ შეეცვალა ეინმე, უნდა წარმოადგინოს რედაქციაში ერთი მანათი; სხვა ყოველის ადრესის შეცვლაზე—40 კაპ.

თუ თთვის განმავლობაში დაიკეკთა ეინმემ გაზეთი არა მთელის წლითა, იმას მხოლოდ შემდეგის თთვის პირველ ღღიდან გაეგზავნენ ბა. განცხადებანი მოიღებიან გაზეთის რედაქციაში.

ᲤᲐᲡᲘ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲛᲔᲓᲘᲜᲝᲗᲘᲡ:

ა) მეოთხე გვერდზედ თითოჯერ სტრიქონი 8 კაპ., მაგალითად—16 კაპ. ბ) სტრეკი უკანასკნელი გვერდი 30 მანათი, ხოლო პირველი გვერდი—60 მანათი. რიგსა სტრიქონებისა გამოიანგარიშება იმის გადლობაზე, რამდენს ადგილსა დაიკერს 25 ასო გაზეთის ტექსტისა.

ᲮᲔᲚ-ᲜᲐᲬᲔᲠᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲒᲐᲜᲗᲝᲓ ᲓᲐᲜᲘᲨᲜᲣᲚᲘ ᲬᲔᲠᲘᲚᲔᲑᲘ (ᲙᲝᲠᲠᲔᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲪᲘᲔᲑᲘ) რედაქციის სახელოსაზედ უნდა გამოგზავნონ. მიღებული ხელ-ნაწერები, თუ საგანგებო წერილები, თუ საჭიროება მოითხოვს, ან შემოკლებულ, ან შესწორებულ იქნენენ. არ-დასაბეჭდნ ხელ-ნაწერებს, თუ ერთის თვის განმავლობაში პატრონებმა არ მოიკითხენ, მერე რედაქციას ვეღარ მოსთხოვენ.

ᲐᲠᲐ-ᲒᲐᲖᲐᲠᲘ ᲛᲐᲬᲧᲠ-ᲛᲝᲬᲧᲠᲐᲗᲐ ᲐᲠ-ᲓᲐᲡᲑᲔᲭᲓᲗᲐ ᲮᲔᲚ-ᲜᲐᲬᲔᲠᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲬᲘᲠᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲐ ᲐᲠᲐᲡ ᲙᲘᲗᲮᲣᲚᲝᲑᲡ.

პირველ-ადრეკ ბოლ-პარაკებისათვის რედაქცია თავის უფალი იქნება ყოველ ღღე, კვირა-უქმეს გარდა, პირველ საათიდგან სამ საათამდე და საღამოობით 7-დან 8 საათამდე.

რედაქცია იმყოფება: კუკიაში, ნიკოლოოზის ქუჩაზე, თ. გრუზინსკისეულს სახლებში, № 21.

გამოვიდა და ისყიდება სარქისოვის მაღაზიაში, წერა-კითხვისა და სხვა წიგნის მაღაზიაში

ერეკლი, შვილსეული

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲐᲚᲔᲜᲓᲐᲠᲘ

1890 წლისა

გამოცემული

ვალერიან გუნიას მიერ

გრ. ყიფშიძის რედაქტორობით.

საქართველოს კალენდარში სულ 12 განყოფილებაა

პირველ განყოფილებაში წმინდა საკალენდარო ცნობანია მოთავსებული; მეორეში—საზოგადო მამოსიღებელ კეკესიასა და საქართველოსი და მოსსენებულია დაწერილები სიერეკ მაწა-ეკდისა, რაოდენობა მცხოვრებთა, საადმინისტრაციო დანაწილება, კაცრობა და ადამიანმა, სწავლა-განათლება, წყარონი საკეკონომო ეოფა-ცხოვრებისა და სხვა; მესამეში—საადმინისტრაციო მართვა-გამგეობა ბა ვითარებაა აწერილი და წინ უძღვის წერილი ა. ფორნელისა კეკესიისა საადმინისტრაციო წეს-წყობილებას შესახებ; მეოთხეში—საამოსამართლო დაწესებულებანია აწერილი და წინ უძღვის ნ. უ—ის წერილი საამართლის შესახებ ბეეზე; ამავე განყოფილებაშია ნამუშები ზოგიერთის საჭირო ქალაქებისა და სხვა; მეხუთეში—აწერილია ფოსტა-ტელეგრაფისა და გზანი ეკეკესიაში და წინ უძღვის წერილი გ. გ-ის გზანი ეკეთრანის თაობაზედ; მეექვსეში—საქართველოს ეკეკესია და სასულიერო მთავრობაა აწერილი და წინ უძღვის წერილი ნ. მნათობიძისა საქართველოს საეკეკესიო ეარჩევის შესახებ ძველად; მეშვიდეში—საერო და სასულიერო სწავლა-განათლებანი ეთაურაა აწერილი და წინ უძღვის ა. ფორნელის წერილი სწავლა-განათლების შესახებ საქართველოში. აქვეა ცალკე ნაწილად: სამკვნეარო, საქეელ-მოქმედო, სამადლო და სხვა საზოგადოებანი ჩვენში; მერეეეში—ოჩეეთის ამბენია და ქეეეეერაა მოკლედ აღწერილი; მეცხრეეში—საკეამო, საოჯახო, სამეეურნეო და სხვა გამოსადეკი ცნობანია მოთავსებული და წინ უძღვის ე—ის წერილი: თავის მოკლა-შესახებ ბაა; მეათეში—საკერძოდ დაწესებულებანი, კაცრობა და ეოველ-გვარი ინკარიანის კარეკმოებაა; წინ უძღვის წერილი გ. მაიაშვილისა: მოკლე მამოსაღეკ წარმოებაა ადამ-მიცემისა ჩვენში ძველად და ახლა; მეთერთმეტე საღიტერატურო განყოფილებაა და, ზაეველის საკეთარ დეკესებისა და თარგმანების გარდა, შეიტანეს შემდეგნ წერილებს: ღეკნია გადაეიტანა, მოთხრობა კკ. გასაშვილისა; ფერია, ქართული ფეკენდ ანეკმასა; თეიმ-მმართველობა გურეკენისა; ამბავი სიყვარულისა, მოთხრობა მატიდან სერაფისა, სიტყვა ვეკტორ ჰეიგოსი, ბიოგრაფიები კეკეკსიის მოკეკეკოთა; ამიან და რა არი, დ. ფოსტანისა, ჩვენის ცხოვრების ბეკ-კეკლი, გრ. ყ—ისა. მეთორმეტე განყოფილებაში მოთავსებულია ადრესები, რანასწრმეტეკეულებანი 1890 წლისა და განცხადებანი,

საქართველოს კალენდარში 550 გვერდია in 16°

ფასი ეეეღდ ᲐᲗᲘ ᲨᲐᲣᲠᲘ, მოვარაყებულის ყდით ერთი მანეთი.

Доз. ценз. Тифлисъ 10-го Января, 1890 г. Типо-Литографія К. І. Месхіева и С. А. Полетаева уголъ Баронской и Лорисъ-Мелик. д. бр. Месхіевыхъ редактора-издателя ІЛІА ЗАВЗАВАДЗЕ.